

Regelrådet Regelrådet <regelradet@regelradet.se>

Remiss: Förändringar i föreskrifterna om utformning av terminsbetyg och slutbetyg

1 meddelande

Anna.Medin@skolverket.se <Anna.Medin@skolverket.se>
Hemlig kopia: regelradet@regelradet.se

22 september 2015 15:54

Hej!

Härmed remitterar Skolverket förslag till förändringar i föreskrifterna om utformning av terminsbetyg och slutbetyg. Skolverket föreslår att det ska anges på betygsk Dokumenten om en elev som har fått undervisning i ett nationellt minoritetsspråk fått betyg enligt kunskapskraven i språket som förstaspråk eller andraspråk.

Från höstterminen 2015 finns kunskapskrav i de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli och romani chib som förstaspråk och andraspråk. Sedan tidigare finns kunskapskrav i det nationella minoritetsspråket samiska som förstaspråk och andraspråk. Det ska redan nu anges på betygsk Dokumenten om en elev fått betyg i samiska som förstaspråk eller andraspråk. Enligt Skolverkets uppfattning är det lämpligt att motsvarande gäller oavsett vilket av de nationella minoritetsspråken det gäller.

Bifogat finns förslag och konsekvensutredning.

Skolverkets diarienummer är 6.1.2-2015:977

Välkommen att lämna synpunkter senast **onsdagen den 14 oktober 2015**.

Med vänlig hälsning,

Anna Medin
Jurist

SKOLVERKET, Förskole- och grundskoleenheten
Fleminggatan 14
106 20 Stockholm

Telefon: 08-527 331 54

3 bilagor

konsekvensutredning_natmin_betyg.pdf
80K

remissversion_nat min slutbetyg.pdf
40K

remissversion_nat min terminsbetyg.pdf
41K

Konsekvensutredning

Förslag till föreskrifter om

- **Ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:157) om utformningen av slutbetyg i grundskolan, grundsärskolan och specialskolan.**
- **Ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2014:50) om utformningen av terminsbetyg i grundskolan, grundsärskolan specialskolan och sameskolan.**

Innehållet i konsekvensutredningen utgår från 6-8 §§ i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Bakgrund

Sverige har fem nationella minoritetsspråk: finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska. För det nationella minoritetsspråket samiska har det länge funnits en kursplan med tillhörande kunskapskrav för de obligatoriska skolformerna. Från och med höstterminen 2015 finns det även kursplaner med tillhörande kunskapskrav för de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli och romani chib i de obligatoriska skolformerna.¹

Från den 1 juli 2015 har även de elever som saknar grundläggande kunskaper rätt till modersmålsundervisning i ett nationellt minoritetsspråk.² Därför är det nu möjligt att läsa de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli och romani chib även som andraspråk. Redan tidigare har den möjligheten funnits för det nationella minoritetsspråket samiska.

Förändringen ger de nationella minoriteterna möjlighet att revitalisera ett språk som gått förlorat i föräldragenerationen eller ännu tidigare till följd av den svaga ställning som de nationella minoritetsspråken haft under lång tid. Skolverket har fastställt kunskapskrav för de nationella minoritetsspråken som förstaspråk och andraspråk.

A Allmänt

1. Beskrivning av problemet och vad Skolverket vill uppnå

Det är lämpligt att det anges på en elevs betygsblankett om hon eller han har nått kunskapskraven i ett av de nationella minoritetsspråken som förstaspråk eller som

¹ Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:22) om kursplan för samiska, Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:23) om kunskapskrav för samiska, Förordning (SKOLFS 2015:36) om ändring i förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Föreskrifter (SKOLFS 2015:44) om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:19) om kunskapskrav för grundskolans ämnen, Föreskrifter (SKOLFS 2015:45) om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:28) om kursplaner för grundsärskolans ämnen och ämnesområden samt Föreskrifter (SKOLFS 2015:46) om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:29) om kunskapskrav för grundsärskolans ämnen och ämnesområden.

² 10 kap. 7 §, 11 kap. 10 §, 12 kap. 7 § och 13 kap. 7 § skollagen (2010:800).

andraspråk. Redan idag ska det anges om en elev som läst samiska har fått betyg enligt kunskapskraven för ett nationellt minoritetsspråk som förstaspråk eller som andraspråk.

I gymnasieskolan ska en elev som tillhör de nationella minoriteterna ska erbjudas modersmålsundervisning i elevens nationella minoritetsspråk om eleven har goda kunskaper i språket.³ Vad som avses med ”goda kunskaper” är inte reglerat. Skolverket bedömer dock att det inte finns något som hindrar att en elev som läst ett nationellt minoritetsspråk som andraspråk i grundskolan kan anses ha goda kunskaper och därmed få modersmålsundervisning även i gymnasieskolan.

2. Beskrivning av alternativa lösningar för det Skolverket vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Även i de nu gällande föreskrifterna anges att även andra uppgifter än de som *ska* anges i fältet för noteringar *kan* anges där. Det är alltså redan idag möjligt att ange huruvida en elev har fått betyg enligt kunskapskraven för ett nationellt minoritetsspråk som förstaspråk eller som andraspråk. Hur skolorna gör kan med andra ord skilja sig åt, vilket inte är bra för likvärdigheten. Skolverket anser därför att denna uppgifts*ka* anges i termins- och slutbetyget för en elev som har läst ett nationellt minoritetsspråk.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

De som berörs av regleringen är elever, lärare, rektorer och huvudmän vid skolenheter inom de obligatoriska skolformerna där undervisning ges i de nationella minoritetsspråken.

Alla elever som anser sig tillhöra en nationell minoritet ska kunna erbjudas denna undervisning i de obligatoriska skolformerna. Sverigefinnarna är den största gruppen, 450-600 000 personer bosatta i Sverige. Därefter följer i storleksordning romer, 50-100 000 personer bosatta i Sverige, tornedalingar, ca 50 000 personer bosatta i Sverige, samer, 20-35 000 personer bosatta i Sverige och judar, 20-25 000 personer bosatta i Sverige. Även de som undervisar i aktuella minoritetsspråk är berörda.

Skolverket uppskattar att det i Sverige idag finns ca 200 personer som undervisar i finska, ca 35 personer som undervisar i romani chib, färre än 5 personer som undervisar i jiddisch, ca 10 personer som undervisar i meänkieli och ca 70 personer som undervisar i samiska.

Elever som tillhör någon av minoritetsgrupperna finns i de flesta av landets kommuner. I kommuner som ingår i ett förvaltningsområde ska de nationella minoriteterna kunna använda sitt språk i kontakt med myndigheter, både muntligen och skriftligen. Förvaltningsmyndigheter måste se till att det finns personal som behärskar språket eller språken. Kommunen ska också kunna erbjuda barn- och äldreomsorg på minoritetsspråken. Förvaltningsområdet för sverigefinnarna finns idag i 59 kommuner. Förvaltningsområdet för meänkieli finns idag i 6 kommuner. Förvaltningsområdet för samiska finns idag i 19 kommuner. De nationella minoriteterna judar och romer saknar förvaltningsområden.⁴

4. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Skolverket föreskriver med stöd av 6 kap. 23 § skolförordningen (2011:185).

³15 kap. 19 § skollagen

⁴ Se mer om förvaltningsområden på hemsidan Minoritet.se
<http://minoritet.prod3.imcms.net/forvaltningsomraden-for-minoritetssprak>

5. Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Kostnadsmässiga konsekvenser

Skolverket bedömer inte att ändringsföreskrifterna medför några ekonomiska konsekvenser.

Andra konsekvenser

Genom att det framgår av elevens betygsdokument huruvida eleven har fått betyg enligt kunskapskraven för ett nationellt minoritetsspråk som förstaspråk eller andraspråk uppnås en ökad tydlighet om kunskaperna i språket, vilket är önskvärt.

Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering

Skolverket tar hänsyn till frågor som rör mänskliga rättigheter och icke-diskriminering. I Skolverkets instruktion lyfts vissa grupper och delar av rättigheterna fram. Det gäller barns rättigheter, jämställdhetsperspektivet, funktionshinderspiktivet och nationella minoriteter.

Barnets rättigheter, barnkonsekvensanalys

Förslaget är förenligt med barnkonventionens artiklar och bestämmelsen i 1 kap. 10 § skollagen om att barnets bästa ska vara utgångspunkt i all utbildning. För att trygga elevernas rättssäkerhet behöver det regleras hur betygsdokumenten ska vara utformade.

Skolverket bedömer att myndigheten har ett tillräckligt underlag för att kunna bedöma att förslaget är förenligt med barnets bästa. Skolverket har därför inte inhämtat barnens egna åsikter vid framtagandet av ändringsföreskriften.

Jämställdhetsperspektivet och funktionshinderspiktivet

Skolverket bedömer att inga särskilda hänsyn behöver vidtas i föreskrifterna med anledning av jämställdhetsperspektivet eller funktionshinderspiktivet.

De nationella minoriteterna

I föreskrifterna behöver särskild hänsyn tas med anledning av de nationella minoriteternas möjlighet att läsa ett nationellt minoritetsspråk som andraspråk. Det är också anledningen till att ändringsföreskrifterna tas fram.

6. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Föreskrifterna på detta område har ingen anknytning till de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU.

7. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Föreskrifterna föreslås träda ikraft den 1 januari 2016. Skolverket bedömer att det finns ett behov av att informera huvudmän, rektorer och elever om föreskrifterna på Skolverkets webbplats.

B Kommuner och landsting

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller landsting.

C Företag

Regleringen bedöms inte få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning av punkterna i avsnitt C.

D Samråd

Skolverket har inte genomfört något samråd med anledning av ändringsföreskrifterna. Ett mål för minoritetspolitiken är att stärka de nationella minoriteternas möjligheter till inflytande och delaktighet. Skolverket bedömer att detta tillgodoses genom att förslaget remitteras till organisationer som företräder de nationella minoriteterna.

E Kontaktperson

Vid eventuella frågor, kontakta juristen Anna Medin via mail: anna.medin@skolverket.se

Föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:157) om utformningen av slutbetyg i grundskolan, grundsärskolan och specialskolan;

beslutade den x 2015.

Med stöd av 6 kap. 23 § skolförordningen (2011:185) föreskriver Skolverket att 11-13 §§ i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:157) om utformningen av slutbetyg i grundskolan, grundsärskolan och specialskolan ska ha följande lydelse.

11 § För grundskolan ska i fältet för noteringar anges

- om en elev haft anpassad studiegång och i sådana fall på vilket sätt studiegången har anpassats,
- om en elev som har fått undervisning i något av de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska har fått betyg enligt kunskapskraven för finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska som förstaspråk eller som andraspråk,
- om en elev har gått den särskilda utbildningen med judiska studier i grundskolan,
- om en elev har gått den särskilda utbildningen med förberedande dansutbildning i grundskolan,
- om en elev fått betyg enligt den betygsskala som gällde före den 1 juli 2011 information om hur de betygen betecknas, och
- om ett sammanfattande betyg har satts i samhällsorienterande eller naturorienterande ämnen, för en elev som fått betyg enligt den betygsskala som gällde före den 1 juli 2011.

12 § För grundsärskolan ska i fältet för noteringar anges

- om en elev haft anpassad studiegång och i sådana fall på vilket sätt studiegången har anpassats,
- om en elev som har fått undervisning i något av de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska har fått betyg enligt kunskapskraven för finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska som förstaspråk eller som andraspråk,
- om en elev fått betyg enligt den betygsskala som gällde före den 1 juli 2011 information om hur de betygen betecknas, och
- om en elev fått betyg i något eller några av grundskolans ämnen.

13 § För specialskolan ska i fältet för noteringar anges

- om en elev haft anpassad studiegång och i sådana fall på vilket sätt studiegången har anpassats,
- om en elev som har fått undervisning i något av de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska har fått

betyg enligt kunskapskraven för finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska som förstaspråk eller som andraspråk,
– om en elev som har fått undervisning i teckenspråk har fått betyg enligt kunskapskraven för teckenspråk eller för teckenspråk för nybörjare,
– om en elev har läst ämnena engelska, moderna språk och svenska enligt grundskolans kursplaner eller specialskolans kursplaner för döva och hörsel-skadade elever,
– om en elev med utvecklingsstörning har läst ämnena engelska och svenska enligt grundsärskolans kursplaner eller enligt specialskolans kursplaner för döva och hörselskadade elever med utvecklingsstörning,
– om en elev fått betyg enligt den betygsskala som gällde före den 1 juli 2011 information om hur de betygen betecknas, och
– om ett sammanfattande betyg har satts i samhällsorienterande eller naturorienterande ämnen, för en elev som fått betyg enligt den betygsskala som gällde före den 1 juli 2011.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2016.

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande

Föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2014:50) om utformningen av terminsbetyg i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan;

beslutade den x 2015.

Med stöd av 6 kap. 23 § skolförordningen (2011:185) föreskriver Skolverket att 13- 16 §§ i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2014:50) om utformningen av terminsbetyg i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan ska ha följande lydelse.

13 § För grundskolan ska i fältet för noteringar anges

- om en elev som har fått undervisning i något av de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska fått betyg enligt kunskapskraven för finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska som förstaspråk eller som andraspråk,
- om en elev går den särskilda utbildningen med judiska studier i grundskolan,
- om en elev går den särskilda utbildningen med förberedande dansarutbildning i grundskolan, och
- det sammanfattande betyget i samhällsorienterande eller naturorienterande ämnen, om sådant är satt i årskurs 6, och en elev i årskurs 7–9 inte har fått betyg i något eller några av de ämnen som ingår i samhällsorienterande respektive naturorienterande ämnen efter årskurs 6.

14 § För grundsärskolan ska i fältet för noteringar anges

- om en elev som har fått undervisning i något av de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska fått betyg enligt kunskapskraven för finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska som förstaspråk eller som andraspråk,
- vilket eller vilka ämnen som en elev i förekommande fall har läst enligt grundskolans kursplaner.

15 § För specialskolan ska i fältet för noteringar anges

- om en elev som har fått undervisning i något av de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska fått betyg enligt kunskapskraven för finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska som förstaspråk eller som andraspråk,
- om en elev som har fått undervisning i ämnet teckenspråk har fått betyg enligt kunskapskraven för teckenspråk eller teckenspråk för nybörjare,
- om en elev har läst ämnena engelska, moderna språk och svenska enligt grundskolans kursplaner eller om eleven har läst dessa ämnen enligt specialskolans kursplaner för döva och hörselskadade elever,

2 (2)

- om en elev med utvecklingsstörning har läst ämnena engelska och svenska enligt grundsärskolans kursplaner eller om eleven har läst dessa ämnen enligt specialskolans kursplaner för döva och hörselskadade elever med utvecklingsstörning,
- det sammanfattande betyget i samhällsorienterande eller naturorienterande ämnen, om sådant är satt i årskurs 7, och en elev i årskurs 8–10 inte har fått betyg i något eller några av de ämnen som ingår i samhällsorienterande respektive naturorienterande ämnen efter årskurs 7, och
- vilket eller vilka ämnen en elev som har läst enligt specialskolans och grundsärskolans kursplaner i förekommande fall har läst enligt grundskolans kursplaner.

16 § För sameskolan ska i fältet för noteringar anges

- om en elev som har fått undervisning i något av de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska fått betyg enligt kunskapskraven för finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska som förstaspråk eller som andraspråk,

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2016.

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande